

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

28 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

președinte – Nicolae Gordilă,

judcători – Liliana Catan și Iurie Diaconu,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva sentinței Judecătorei Criuleni din 19 martie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2013, declarat de către inculpatul,

Basman Igor Grigori *născut la 20 februarie 1985, originar și domiciliat mun. Chișinău, str. Columna 105 ap.6.*

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *în prima instanță: 03.01.2013-19.03.2013*
2. *în instanța de apel: 13.08.2013-31.10.2013*
3. *în instanța de recurs: 18.03.2014 - 28.05.2014*

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Criuleni din 19 martie 2013, Basman I.G. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. b) și e) Cod penal, la 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial de pedepse aplicate inculpatului prin sentințele Judecătorei Strășeni din 26 iulie 2010 și 19 octombrie 2012, i-a fost stabilită definitiv pedeapsa de 7 ani 1 lună închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

A fost dispusă încasarea în mod solidar de la Basman I.G. și Pușcuța Vladimir Gherman, în beneficiul lui Diacon Victor 25.000 lei.

Prin aceeași sentință a fost recunoscut vinovat și condamnat și Pușcuța V.G. în baza art. 188 alin. (2) lit. b) și e) Cod penal.

2. Potrivit sentinței, Basman I.G. la 17 noiembrie 2012, în jurul orei 23.40, în urma înțelegerii prealabile cu Pușcuța V.G., urmărind scopul sustragerii automobilului de model „Opel Zafira”, cu n/î CPJ 241, ce aparține lui Diacon V., care activează în calitate de taximetrist la întreprinderea „Taxi 14545”, sub pretextul că au nevoie de servicii de taxi, l-au comandat să-i transporteze din mun. Chișinău în or. Criuleni. După ce au ajuns în or. Criuleni. i-au cerut să se deplaseze în parcul din preajma râului Nistru. La solicitarea lui Diacon V. de a-i achita serviciile prestate, l-au atacat cu un pistol pneumatic de model „Gletcher PM” calibrul 4,5 mm, efectuând câteva

împuşcături asupra acestuia, în rezultatul cărui fapt i-au cauzat leziuni corporale, care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 393 D din 22 noiembrie 2012 au fost calificate ca vătămări corporale uşoare, însă acţiunile lor infracţionale nu au fost duse pînă la capăt, din motiv că Diacon V. a respins atacul.

Acţiunile inculpatului Basman I.G. au fost încadrate în baza art. 188 alin. (2) lit. b) și e) Cod penal, ca *tîlhărie, adică atacul săvîrşit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoţit de violenţă periculoasă pentru viaţă și sănătatea persoanei agresate, săvîrşită de două persoane, cu aplicarea armei.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpat, care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blîndă, cu aplicarea art. 79 Cod penal, luînd în considerație situația familială, și faptul că pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Strășeni din 26 octombrie 2010, deja a fost inclusă în sentința Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 25 martie 2013.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2013, a fost respins, ca depus peste termen apelul și menținută sentința fără modificări.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut, că conform recipisei din dosar (f.d. 25, v. II), la 19 martie 2013 inculpatul a primit copia sentinței Judecătorei Criuleni din aceeași zi. Inculpatul a declarat apelul abia la 29 iulie 2013 fără a invoca careva temeiuri de omitere a termenului de atac sau a solicita repunerea lui în termen.

Astfel, la caz în opinia instanței de apel nu sunt invocate temeiuri pentru repunerea în termenul de atac, fapt ce a dus la respingerea apelului ca depus peste termen.

5. Hotărîrile judecătorești adoptate în cauza dată, se contestă cu recurs ordinar de către inculpat, în care se solicită, să fie aplicată o pedeapsă mai blîndă, cu aplicarea prevederilor art. 76 alin. (1) pct. f) Cod penal și art.79 alin. (1) Cod penal. De asemenea recurentul solicită să nu fie aplicată pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Strășeni din 26 octombrie 2010, deoarece ea deja a fost cumulată.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct.11) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către inculpat, solicitînd respingerea acestuia ca inadmisibil, deoarece decizia instanței de apel este una corectă.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal evidențiază, că în conformitate cu art. 401 Cod de procedură penală, inculpatul este în drept să declare apel, atît în latura penală, cît și în cea civilă.

Termenul de declarare a apelului împotriva sentinței, potrivit prevederilor art. 402 Cod de procedură penală, este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale.

În opinia Colegiului, instanța de apel just a constatat că conform recipisei din dosar (f.d. 25, v. II), la data de 19 martie 2013 inculpatul a primit copia sentinței Judecătorei Criuleni, pronunțată integral în aceeași zi.

Apelul a fost declarat de către inculpat abia la 29 iulie 2013 (f.d.65, v.2), fără a invoca careva temeiuri de omitere a termenului de atac, cu solicitarea repunerii lui în termen.

În conformitate cu art. 230 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Față de cele mai sus precizate, invocând doctrina și practica judiciară, Colegiul menționează că, termenul de apel este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, cu excepția cazurilor când de către instanță au fost determinate motive întemeiate de întârziere a declarării apelului, iar apelul declarat după expirarea termenului se consideră ca tardiv.

În acest context, Colegiul penal atestă că instanța de apel just a conchis că termenul de 15 zile pentru depunerea apelului de către inculpat și avocatul său a expirat și motive pentru repunere în termen nu au fost stabilite, prin urmare apelul întemeiat a fost declarat ca depus peste termen, fără a purcede la examinarea fondului acestui apel.

În astfel de circumstanțe, Colegiul consideră că, instanța de apel întemeiat nu a purces la examinarea fondului apelului, deoarece potrivit prevederilor pct. 16 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005 „Soluția de respingere a apelului ca depus peste termen sau inadmisibil nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal”.

Deci, Colegiul penal constată că, respingerea apelului ca depus peste termen echivalează cu nerezolvarea fondului, prin neutilizarea căii de atac – apelul.

Prin urmare, instanța de recurs statuează că, conform prevederilor art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art. 401 nu au folosit calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac.

Reieșind din cele menționate, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece nu a fost utilizată calea de atac – apelul.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar împotriva sentinței Judecătoriei Criuleni din 19 martie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2013, declarat de către inculpatul, **Basman Igor Grigori** în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 25 iunie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu